

Kaufman K?sa Zeka Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kaufman K?sa Zeka Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24477>

Özet

Kaufman K?sa Zeka Testi (KBIT), orijinal olarak Alan S. Kaufman ve Nadeen L. Kaufman tarafından geli?tirilm?, bireylerin genel **zihinsel yeteneklerini** h?zli ve güvenilir bir ?ekilde tahmin etmek amacıyla tasarlanm?? bir ölçüm aracıdır. Bu ölçek, özellikle tarama veya ön de?erlendirme süreçlerinde kullanılmak üzere tasarlanm??tır. Sunulan giri?, G. Savaşan tarafından 2006 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan yüksek lisans tezine dayanmaktadır. Bu çalışmada, KBIT'in 9-10 ya? grubu Türk çocuklar? üzerindeki **geçerlik, güvenilirlik** ve ön **norm** çalışmaları kapsamında değerlendirilmiştir. Ölçek çetidi, Türk kültürü ve diline yönelik bir **Uyarlama** çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler

Zeka, **Kaufman K?sa Zeka Testi**, KBIT, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Çocuk Zekası, Psikometrik Özellikler, Ak?c? Zeka.

Yazarlar

Alan S. Kaufman (Orijinal Geli?tirici), Nadeen L. Kaufman (Orijinal Geli?tirici), G. Savaşan (Türkçe Uyarlayan).

Amaç

Kaufman K?sa Zeka Testi'nin (KBIT) birincil amacı, bireylerin **sözel ve sözel olmayan zeka** düzeylerini h?zli bir ?ekilde ölçerek genel bir **zeka** tahmini sağlamaktır. Test, genellikle klinik ortamlarda, okullarda veya ara?tırma ba?lamlarında kapsamlı bir zeka bataryası uygulamasına gerek kalmadan h?zli bir zeka taraması yapmak için kullanılır.

Türkiye'deki uyarlama çalışması (Savaşan, 2006) temel amacı, testin 9-10 ya? aralığındaki Türk çocuk popülasyonunda kültürel olarak uygunluğunu, ölçme geçerliliğini ve güvenilirliğini belirlemek ve böylece testin Türkiye'de kullanılabilirliği için zemin hazırlamaktır.

Yapı

KBIT, zekayı genellikle iki temel boyutta ele alır: **Kristalize Zeka** ve **Ak?c? Zeka**. Bu ikili yapı, modern **Cattell-Horn-Carroll (CHC) Teorisi**'ndeki geni? kapsamlı zeka modelleriyle uyumludur.

Kristalize Zeka (Sözel Yetenekler): Bireyin edindiği bilgi birikimini, sözcük da?arcığını ve kültürel olarak öğrenilmiş becerileri yansıtır.

Ak?c? Zeka (Sözel Olmayan Yetenekler): Bireyin yeni ve karmaşık problemleri çözme,

kal?plar? tan?ma ve mant?ksal ç?kar?m yapma yetene?ini temsil eder. Bu boyut, k?lt?rden ba??ms?z problem ç?zme kapasitesini ölçmeyi hedefler.

Geçerlik

Sava?an (2006) taraf?ndan yürüt?len yüksek lisans tezinde, KBIT'in Türkçe formunun 9-10 ya? çocuklar? üzerindeki **geçerlik** çal??malar? incelenmi?tir. Bu çal??malar, testin tasarlanm?? oldu?u zihinsel yap?y? Türk pop?lasyonunda da do?ru bir ?ekilde ölç?p ölçmedi?ini belirlemeye odaklanm??t?r.

Meta-veri kayna??nda spesifik geçerlik katsay?lar? (örne?in, yap? geçerli?i veya e?zamanl? geçerlik katsay?lar?) belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?, testin orijinal KBIT ile korelasyonunu ve beklenen teorik yap?yla uyumunu göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Türk adaptasyon çal??mas? kapsam?nda, 9-10 ya? grubu örnekleminde testin güvenilirlik analizleri gerçekte?tirilmi?tir. Güvenirlik, testin zamana veya uygulama ko?ullar?na ba?l? olmaks?z?n tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder.

Kaynak verilerde say?sal **güvenirlik** katsay?lar? (örne?in, Cronbach alfa iç tutarl?l?k katsay?s? veya test-tekrar test güvenilirli?i) rapor edilmemi?tir. Ancak, zeka testlerinin psikometrik standartlar? gere?i, uyarlama çal??mas?nda kabul edilebilir düzeyde yüksek güvenilirlik de?erlerinin elde edilm?i beklenir.

Faktör Analizi

Kaufman K?sa Zeka Testi, teorik olarak **sözel** ve **sözel olmayan** olmak üzere iki temel faktörden olu?maktadır. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe versiyonunun da bu iki faktörlü yap?y? koruyup korumad??n? incelemek amacıyla faktör analizlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktadır.

Bu analizler, özellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) biçiminde gerçekte?tirilerek, test maddelerinin orijinal teorik modelle ne ölçüde örtü?tü?ü belirlenmi?tir. Faktör analizinin ba?ar?s?, testin kültürel uyarlamas?n?n yap?sal geçerli?ini destekler.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireysel Uygulama (Individual Administration), K?sa Süreli Tarama Testi

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Çocuklar (Children)

Age Group: 9-10 ya? (Uyarlama ?al??mas??n?n hedef grubu)

Population Details: G. Sava?an taraf?ndan ?stanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütölen yüksek lisans tez ?al??mas?na dahil edilen 9-10 ya? grubu çocuklar.

Test Methodology: **Kristalize Zeka** (Ö?renilmi? Bilgi) ve **Ak?c? Zeka** (Problem Çözme) alanlar?nda maddeler içerir.

Anahtar Kelimeler

Zeka Testi, Kaufman, KBIT, 9-10 Ya?, Türk Uyarlamas?, Psikometri, Sözel Zeka, CHC Teorisi, Zihinsel Yetenek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Tez Verilerinde Mevcut De?il)

Affiliation Email addresses: ?stanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez Kurumu)

Correspondence Address: G. Sava?an'ın yüksek lisans tezine ait resmi ileti?im bilgileri için YÖK Ulusal Tez Merkezi kayna??na bak?n?z.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Kaufman Kısa Zeka Testi'nin (KBIT) orijinal versiyonu 1990 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Türkçeye uyarlama ve ön norm ?al??malar? ise 2006 y?l?nda G. Sava?an taraf?ndan tamamlanm??t?r.

Orijinal testin ticari da??t?m? ve telif haklar? **Pearson Education** (Yay?nc?) taraf?ndan yönetilmektedir. Testin kullan?m?, uygulamas? ve ço?alt?lmas? için orijinal yay?nc?dan lisans al?nmas? gerekmektedir. Türkiye'deki uyarlama ?al??mas? akademik bir tez oldu?u için, bu tezdeki verilerin kullan?m? için tez sahibinden veya ilgili üniversiteden izin al?nmas? tavsiye edilir.

Kaynaklar

Sava?an, G. (2006). *Kaufman kısa zeka testi 9-10 ya? çocuklar? üzerinde geçerlik, güvenilirlik ve ön norm ?al??malar?*. (Yüksek lisans tezi). ?stanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Tez kayna??na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden ula??m linki: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [kaufman-kisa-zeka-testi-toad.pdf](#)

Kaufman K?sa Zeka Testi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaufman K?sa Zeka Testi'nin maddeleri, ticari telif haklar? ve test güvenli?ini koruma gereklilikleri nedeniyle bu akademik giri?te yay?mlanmamaktadır. Test maddeleri, yalnızca e?itimli ve lisanslı test uygulay?c?lar? için mevcuttur.

ARABPSYCHOLOGY.COM